

Lite om noter och om pianot .....

The diagram illustrates the piano keyboard layout for notes D, F, and A. At the top, a bass clef staff shows notes D, F, and A, and a treble clef staff shows note D. Below, a piano keyboard is shown with keys labeled D, F, and A. A watermark 'www.gehrmans.se' is overlaid diagonally. A label 'mitten på pianot' with an upward arrow points to the middle of the keyboard. Hand diagrams show the left hand (F-klav eller basklav) and right hand (G-klav) with fingers numbered 1, 3, and 5. Arrows indicate 'neråt' (down) and 'uppåt' (up) directions.

Variga **D** har ditt piano? _____

Börja längst ner och spela alla **D** – inte för fort – och lyssna noga!
Spela alla **D** och **A** – prova med höger pedal nertryckt!

Lägg höger tumme på **D**-tangenten och spela:

D E

 = halvnot skall klinga d

 = dedelsnot

Här är vänsterhandens fem notlinjer, **notsystem**. Lägg tumme

A G

Börja på e

på de vita tangenterna. **Tonerna heter** samma som de första sju bokstäverna i **alfabetet!**
(I Sverige kallas tonen **B** ofta för **H**.)

men som saknas. Du kan också skriva in dem på de vita tangenterna på förra sidan!

VISA I d moll

Vilken hand börjar?

takt   taktstreck

No - ter kan man "räk - na" på: 1 ett p^f - ta två!

Å.S.-S.

SPELSTÄMMA TILL VISA I d moll

(på gehör)

... att spela som två fjärdedelsnoter

... tar lika lång tid att spela som två åttondelsnoter

... ng tid att spela som eller

... n talar om att varje takt är fyra fjärdedelsnoter lång

NYCKELPIGAN

Å.S.-S.

Ta en pi - gan där! Röd och svart är rock - en som hon bär.

Å.S.-S.

.toppa runt på de vita tangenterna och säg tonnamnen! Tävla om ni är flera!

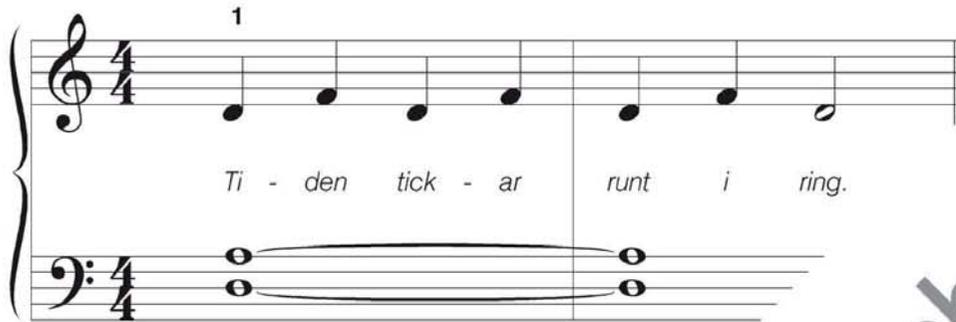
○ = **helnot**, klingar lika länge som två **halvnoter**

bågen mellan noterna visar att den första tonen skall fortsätt

ackord heter det när flera toner spelas samtidigt

KLOCKAN

1

Ti - den tick - ar runt i ring.

Vad heter tonerna i vänster hand?

- Spela stycket en steg till höger

- Prova om du får

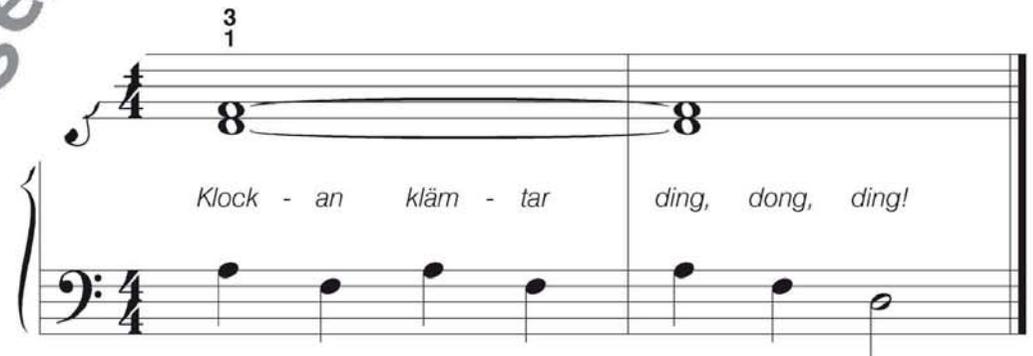
... vita tangenter
gen

... spelas till höger om de vita

Å.S.S.

3
1

Klock - an kläm - tar ding, dong, ding!

Vad heter tonerna i höger hand? _____

MIN HÄST

När jag går till stal - let för att häl - sa på tar som min häst skall få.

Du kan också spela melodin med båda h
Din lärare eller en kamrat kan spela kr
Observera att kompet har F-klav i h^r

upp händerna en oktav.

KOMP

När jag går till stal - let

tar jag med mig sock - er,

som min häst skall få.

När jag går till stal - let tar jag med mig sock - er, som min häst skall få.

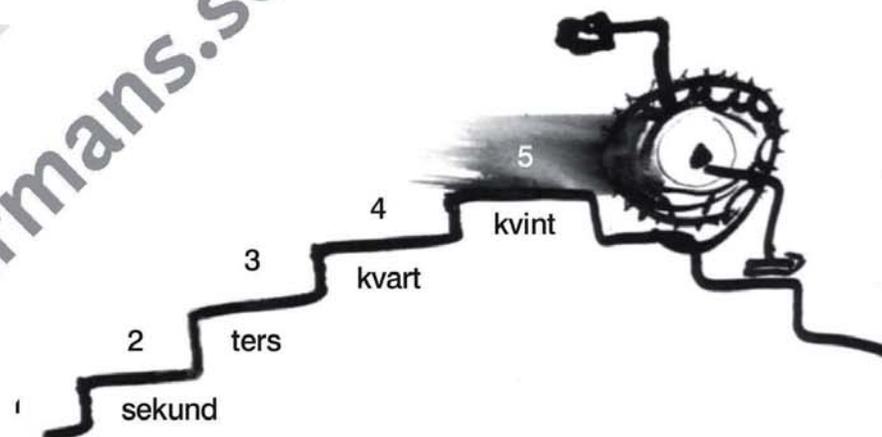
TRAPPAN

Å.S.S.

Upp - för trap - pan går vi. Ner - för t

Med räkneord på **latin** brukar man beskriva hur nära tonerna ligger i förhållande till varandra. Avståndet kallas **intervall**.

Om du börjar på **ton 1**, heter närmsta granne **sekund** ("2" på latin).
Hoppas du över sekunden kallas nästa ton **ters** ("3" på latin).
Vad några toner ännu längre bort heter ser du på teckningen.

KEDJAN

Å.S.S.

Ked - jan går ned - åt i - gen.

Man står, spela sedan i **F dur** (börja på F), sedan **G dur** och sist i **C-dur** igen.
Mertryckt – byt vid varje ny kedja!

Se TRAPPAN och KEDJAN. 2 takter i taget, först uppåt, sedan neråt.

BLUES Gehörs-stycke

Å.s.s.

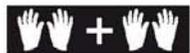
C **F** **C**

Jag kan spe - la blues

F

G **F** **C**

www.gehrmans.se

spel

Noteras:

C

etc., spelas:

= jazzfeeling

Rundgång är ackord – ofta fyra – som upprepas flera gånger.

Treklång är ackord med tre toner – den första (**prim**), tredje (ters) och femte tonen (kvint)
– räknat från och med den lägsta

♭ **b-tecken**, används för att sänka tonen ett halvt tonsteg

När notsystemets fem linjer inte räcker använder man **hjälpelinjer**, streck på notskaften

RUNDGÅNG 1 med treklanger

Spela med vänster hand också – och unisont nr

RUNDGÅNG 2

Vilka toner i treklangerna har hjälpelinjer? _____

...nära skillnad mellan **dur** och **moll**.
En **stor ters** och moll har en **liten**.

C dur (C)

c moll (cm)

D dur (D)

d moll (dm)

tema, en musikalisk "tanke", melodi
variation, en förändring av temat
rit. **ritardando**, långsamma

SPANSK TANGO

Förspel
(och Mellanspel)

TEMA
Am

Å.S.S.

VARIATION

Gör också

och som går uppifrån, från E, och nedåt.

„A-Mellanspel-VARIATION-Efterspel med de repriserna som står. Vänster hand spelar samma stämma hela tiden.

Klappa den här rytmen innan du spelar:

Spe-la rock, det

ROCK

a moll

(O, yeah!)

Spe - la rock, det gil - lar jag!

- va var - je dag!

Å.s.s.

Hitta på er

Är ni flera kan någon klappa den här rytmen:

DIANA C dur

Paul Anka

C **Am** **F**

I'm so young and you're so old, this my
I don't care just what they say 'cause for
been told
will pray.

C **Am** **F** **G**

You and I will be as free
up in the trees.

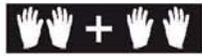
C **Am** **F**

Oh, please, s^t

Coda

Di - a - na!

© Robert Mellin Music Publishing Corp. För Norden: Stockholms Musikproduktion. Tryckt med tillstånd av Universal Music Publishing AB.

Terser staplade på varandra kallas **treklang**.

KOMP Spela fyrehändigt – melod^t

...taver högre upp.

Gör repris
3 gånger **Coda**

DEM KAN SEGLA FÖRUTAN VIND?

Folkvisa
Sats: Å.S.-S.

d moll

Dm

Vem kan se - gla för - u -

Vem kan

Dm

ro u - tan å

Dm

Vem kan skil - jas från

Dm

vän - u - tan att fäl - la tå - rar?

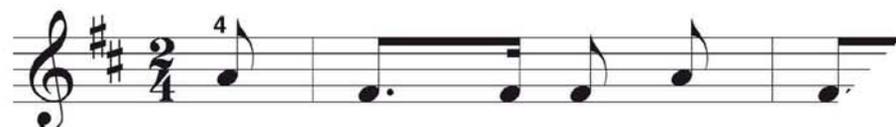
Öva först "...är lustiga att se"! Då förstår du varför du skall börja stycket med fjärde fingret.

Sätt ut ackordanalyser, **D**- och **A**-ackord, och spela med ackorden till!

SMÅ GRODORNA

Folkvisa

Små gro - dor - na, små

lus - ti - ga att se.

Små gro - dor -

dor - na är lus - ti - ga att se.

KOMP Melodin unisont i'

D

A7

D

vänster hand och lätta, luftiga åttondelar i höger

C D E F G A B C
(H)

A B C
(H)

Fyll i notnamnen

Skriv egna noter och ge dem rätt namn

Klarar du det här?

1. Spela med höger hand
2. Spela med vänster hand
3. Spela med båda händerna
4. Blunda när du spelar

A *gva*

Lärare: Dm A⁷ Dm Gm Dm/A A⁷ Dm

B *gva*

C *gva*

Legato!

C Am⁷ F Fm C/G Am⁷ Dm⁷ Fm C/G Am⁷ Dm⁷ G⁷ C

Transponera!